

Statenmededeling

Onderwerp

Uitgangspunten subsidies voor de Brabantse culturele basisinfrastructuur in 2021-2024

Datum

24 juni 2019

Documentnummer

GS: 4542172

PS: 4545258

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De uitgangspunten voor de conceptsubsidieregeling voor de Brabantse culturele basisinfrastructuur in 2021-2024 van de Provincie Noord-Brabant en de gemeenten Breda, Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.

Aanleiding

Met onze [statenmededeling van 31 oktober 2018](#) hebben wij u geïnformeerd over het [Regioprofiel](#) 'BrabantStad maakt het; een innovatieve culturele regio als geen ander' dat wij aan de minister hebben aangeboden in aanloop naar de cultuurplanperiode 2021-2024.

Een van de onderdelen uit ons Regioprofiel is dat wij toewerken naar één meerjarige subsidieregeling met één aanvraagprocedure en een integrale beoordeling in BrabantStad-verband voor de komende periode. Onze culturele instellingen hebben bij de totstandkoming van ons regioprofiel een harmonisatie van regelingen bepleit, omdat daardoor een betere inhoudelijke afstemming mogelijk is en de administratieve druk voor culturele organisaties wordt verminderd.

Onze huidige meerjarige subsidies in BrabantStad lopen - in aansluiting op het Kunstenplan van het Rijk - tot en met 2020. Om onze culturele instellingen tijdig duidelijkheid te geven over de vraag of zij voor de periode 2021-2024 ook ondersteund zullen worden, is het wenselijk dat in het najaar van 2019 duidelijk is welke regelingen de gemeenten, provincie en rijk hiervoor beschikbaar hebben.

Conform de beleidskaders voor cultuur van de BrabantStad-partners – dit zijn voor provincie Noord Brabant de [Cultuuragenda](#) van Brabant 2020 en het [Uitvoeringsprogramma](#) Cultuur 2016-2020 - én het hierboven genoemde

Regioprofiel, werken wij in BrabantStad-verband aan de afstemming van subsidie- en adviestrajecten voor de meerjarige subsidies voor die organisaties die bij tenminste twee overheden subsidie vragen. Wij achten het wenselijk dat Brabant ook richting de Rijksoverheid duidelijkheid kan geven over welke instellingen wij van regionaal en (inter)nationaal belang achten.

Datum

24 juni 2019

Documentnummer

GS : 4542172

PS : 4545258

De huidige gezamenlijke culturele infrastructuur in Brabant(Stad)

De provincie Noord-Brabant ondersteunt in de vigerende kunstenplanperiode (2017-2020) meerjarig 43 professionele kunstinstellingen. Deze dragen bij aan een breed en hoogwaardig aanbod van culturele activiteiten en dragen zo bij aan een aantrekkelijk woon-, werk- en vestigingsklimaat. Het gaat om instellingen met bovenlokale, regionale en (inter)nationale betekenis. Deze instellingen worden ook door het rijk en/of gemeenten ondersteund. Een zestal instellingen daarvan ontvangt rechtstreeks geld van het ministerie, anderen via rijksfondsen. Van de provinciale bijdrage 'landt' ca. 8% buiten de Brabantse grote steden. De philharmonie zuidnederland is in het provinciale bestuursakkoord 2019-2023 'Kiezen voor kwaliteit' benoemd als enige professionele kunstinstelling waarvoor op voorhand financiering beschikbaar is.

Actualiteit: uitgangspunten rijkscultuurbeleid 2021-2024

De minister heeft op 11 juni jl. haar uitgangspunten voor bijdragen aan het cultuurbestel in 2021-2024 gepresenteerd.¹ Het Rijk gaat ervanuit dat zij samen met gemeenten en provincies zorgdraagt voor een zodanig niveau van culturele voorzieningen dat actieve en passieve cultuurparticipatie voor iedereen bereikbaar is. De rijksbijdragen aan culturele instellingen blijven lopen via twee wegen: 1. directe financiering vanuit de OCW-begroting en 2. de rijkscultuurfondsen.

Er komt uitbreiding van het aantal culturele instellingen dat rechtstreeks vanuit de begroting van het Rijk wordt gesubsidieerd vanwege hun (inter)nationale betekenis. Dit is de landelijke Basis Infrastructuur (BIS). In de huidige situatie is er voor deze instellingen ook financiering uit de regio. Het Rijk verwacht voor deze instellingen wederom bijdragen uit de regio's.

Er zijn nu zes Brabantse instellingen die tot de BIS behoren. Dit zijn Artemis, EKWC, MU, Opera Zuid, philharmonie zuidnederland en Het Zuidelijk Toneel. In het Regioprofiel hebben we voorgesteld dat ook De Stilte, November Music, TextielLab, de Dutch Design Foundation en designmuseum/futurelab kans maken in aanmerking te komen voor een BIS-subsidie.

Gezien de uitgangspunten van de minister en de conceptregeling zien we kansen voor alle hierboven genoemde instellingen om toe te treden tot de landelijke BIS. Nu dat de concept-regeling van de minister openbaar is, zullen we ons ook beraden of er nog andere kansrijke kandidaten voor een BIS-functie in Brabant

---

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/06/11/aanbieding-uitgangspunten-cultuurbeleid-2021-2024>

zijn. De minister zal de regeling op voor de periode 1 november 2019 – 1 februari 2020 openstellen. Om optimale aansluiting te vinden bij het Rijk is het wel van belang dat onze aanvraagprocedure voor meerjarige financiering parallel loopt aan die van het Rijk. De minister geeft in het proces voor BIS-functies ook de mogelijkheid aan de stedelijke regio's om in februari 2020 input te leveren aan de minister (en indirect aan de Raad voor Cultuur) over binnengekomen aanvragen. Daarnaast investeert de minister in een Futurelab design en technologie (€ 1 mln per jaar), waarvan wij aannemen dat dit in Eindhoven komt zoals ook in ons Regioprofiel bepleit. En biedt zij meer ruimte aan urban arts, popmuziek en ontwerp. Belangrijke subsidievoorwaarde voor de BIS-instellingen wordt dat zij de Fair Practice Code (eerlijke betaling en goede arbeidsvoorwaarden in de culturele sector) onderschrijven volgens het principe 'pas toe en leg uit'. Ten slotte vraagt de minister de rijkscultuurfondsen in gezamenlijkheid samen te werken met de stedelijke regio's.

Datum

24 juni 2019

Documentnummer

GS : 4542172

PS : 4545258

Naast de BIS kennen we ook culturele organisaties die een landelijke betekenis hebben en gefinancierd worden uit de fondsen. In ons Regioprofiel hebben we duidelijk gemaakt dat het onderscheid tussen de fondsen en de BIS arbitrair is en voor onze regio ook geen onderscheid van betekenis is. We hebben gesteld dat BIS- en fondsfinanciering voor ons een onlosmakelijke geheel vormen en dat die nauw verbonden zijn aan instellingen die alleen vanuit de regio worden gefinancierd. Denk daarbij aan de relatie tussen podia en producenten. We hebben aangegeven dat de fondsfinanciering afgestemd moet zijn op het geheel en zijn van mening dat uitbreiding van de BIS niet ten koste mag gaan van de bestaande kracht, doordat fondsfinanciering wordt ingeperkt. Wij zien dat er meer geld voor de BIS komt en minder budget voor de fondsen. Wat precies de gevolgen zijn voor onze regio is nog niet helder, maar voor de vaststelling van de regeling zullen wij in BrabantStad verband dit najaar bestuurlijk overleg voeren om te bezien welke risico's er zijn en of we die kunnen verkleinen en maatregelen afspreken om te grote onevenwichtigheid te voorkomen.

Vanuit BrabantStad en in aansluiting op de uitgangspunten van de minister stellen wij u hieronder in kennis van de uitgangspunten die wij hanteren bij de nadere uitwerking van onze subsidies voor de Brabantse culturele basisinfrastructuur in 2021-2024.

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn bevoegd tot het vaststellen van de inhoudelijke en financiële kaders voor het provinciale cultuurbeleid. Het huidige cultuurbeleid loopt tot en met 2020. In 2020 wordt een nieuw beleidsvoorstel aan uw Staten voorgelegd. In de uitvoering van dit beleid – de verantwoordelijkheid van GS - is een subsidieregeling voorzien voor de ondersteuning van professionele kunstinstellingen in 2021-2024. Voor deze subsidieregeling hebben GS en de BrabantStadpartners uitgangspunten vastgesteld. Deze uitgangspunten, die GS hanteert bij het opstellen van deze subsidieregeling, worden u ter kennisneming aangeboden.

Kernboodschap

Wij willen vierjarige zekerheid bieden aan culturele instellingen die samen zorgen voor een artistiek hoogwaardig, divers en aansprekend aanbod van lokaal gewortelde culturele activiteiten van regionale en (inter)nationale betekenis. De huidige wijzen van beoordeling en subsidiëring van deze instellingen vanuit BrabantStad-partners zijn zeer divers en sluiten qua termijnen en proces niet op elkaar aan. De bijdragen van de gemeentelijke en provinciale overheden van BrabantStad aan deze instellingen worden beter afgestemd. Dit krijgt vorm in een subsidieregeling met de volgende contouren:

1. De provincie en gemeente Breda, gemeente Eindhoven, gemeente 's-Hertogenbosch en gemeente Tilburg gaan werken met vrijwel identieke regelingen qua inhoud, termijnen en beoordelingsproces voor professionele instellingen die kunstuitingen produceren, ontwikkelen en presenteren en die bij ten minste twee overheden een meerjarige subsidie aanvragen. Dit betreft producerende organisaties, festivals, manifestaties, concoursen, werkplaatsen, presentatie-instellingen en broedplaatsen. Gemeente Helmond stelt nog geen regeling vast aangezien er naar verwachting momenteel geen instellingen binnen de gemeentegrenzen van Helmond zijn die voor deze subsidies in aanmerking komen. De regeling van de provincie staat open voor instellingen uit alle gemeenten, ook van buiten de 5 grote steden. Een bijdrage van een andere overheid is dan echter wel noodzakelijk, omdat de regeling open staat voor aanvragen aan tenminste twee overheden. Naast deze identieke regeling kunnen gemeenten en provincie nog aanvullende regelingen uitvoeren. De hoogte van het beschikbare budget dat iedere partner beschikbaar zal stellen voor deze regeling wordt bekend gemaakt op het moment dat de partners de regeling definitief zullen vaststellen en wordt genomen conform de gebruikelijke werkwijze door het college of door de raad/provinciale staten. Het bedrag dat de gemeenten afzonderlijk inbrengen komt volledig ten goede aan culturele instellingen in de eigen gemeente.
2. Voor een integrale afweging van de subsidieaanvragen wordt gezorgd doordat BrabantStad werkt met één adviescommissie. De leden van deze adviescommissie worden geselecteerd op basis van hun professionele deskundigheid in relevante artistieke disciplines en/of vakgebieden passend bij de aard van de organisaties die subsidie aanvragen en hebben kennis van het Brabantse culturele veld. Deze adviescommissie adviseert de colleges en weegt de subsidieaanvragen aan de hand van de volgende criteria:
  - a. Artistiek-inhoudelijke kwaliteit. Dit heeft betrekking op visie, oorspronkelijkheid, vakmanschap en zeggingskracht van de instelling.
  - b. Zakelijke kwaliteit. Dit betreft de bedrijfsvoering, realisme en haalbaarheid van de inhoudelijke plannen en begroting, omgevingsbewustzijn en ondernemerschap. Daarbij wordt ook beoordeeld of en hoe wordt gewerkt met de codes Governance Code Cultuur, Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit;

Datum

24 juni 2019

Documentnummer

GS : 4542172

PS : 4545258

- c. Publiekswerking. De bediening en binding met het bestaande publiek alsmede de visie en investeringen voor de duurzame opbouw en vernieuwing van publiek worden beoordeeld;
- d. Lokaal, regionaal en /of landelijk belang. Gekeken wordt naar de bijdrage in het lokale, regionale en landelijke cultuuraanbod en een inhoudelijk evenwichtige infrastructuur conform het Regioprofiel.

De adviescommissie adviseert de provincie en de betrokken gemeenten die op grond van dit advies besluiten over het al dan niet honoreren van de aanvragen.

- 3. De regeling draagt bij aan lastenverlichting voor de culturele instellingen doordat wordt gewerkt met één aanvraagdocument en één beoordeling. Dit betekent dat er veel minder 'papierwerk' nodig is en dat er op één moment duidelijkheid komt of al dan niet subsidie beschikbaar komt. Wel volgen – vanuit juridisch oogpunt twee beschikkingen. We stemmen ook af dat door subsidieontvangers met dezelfde documenten zowel bij de gemeente als bij de provincie verantwoording kan worden afgelegd. De uitvoeringskosten van het beoordelingsproces worden tussen de partners gedeeld en worden budgettair neutraal uitgevoerd. Omdat we met één adviescommissie werken, is de verwachting dat de kosten per partner lager zullen uitvallen.
- 4. Door de voorgestelde aanpak zijn wij in staat om input te leveren voor besluitvorming bij het Rijk. Om te zorgen dat de Brabantse culturele instellingen duidelijkheid hebben over hun financiering vanaf 2021 is het nodig om de Brabantse regelingen vanaf 1 december 2019 open te stellen. Op deze manier is het qua planning ook mogelijk om in de eerste helft van 2020 het Rijk van onderbouwd advies te dienen voor de BIS-instellingen en de diverse fondsen.
- 5. In het hele proces om te komen tot een geharmoniseerde regeling en de uitvoering van de regeling, vindt het komend jaar nog op een aantal momenten bestuurlijk overleg in BrabantStad verband plaats:
  - a. Najaar 2019: bestuurlijk overleg voorafgaand aan het vaststellen van de regeling;
  - b. Februari 2020: bestuurlijk overleg ter voorbereiding van overleg met OCW waarin we als regio kunnen reflecteren op de binnengekomen aanvragen bij OCW in relatie tot ons regioprofiel;
  - c. Medio 2020 bestuurlijk overleg met betrekking tot afstemming subsidiebesluiten BrabantStad.

Datum

24 juni 2019

Documentnummer

GS : 4542172

PS : 4545258

Consequenties

In het najaar worden bij de BrabantStad-partners ter informatie dan wel ter besluitvorming de nieuwe subsidieregelingen voorgelegd. De nu voorliggende uitgangspunten - en later ook de regeling - zijn onderdeel van het totaal aan beleid en instrumentarium in de nieuwe periode.

Europese en internationale zaken

-

Datum

24 juni 2019

Documentnummer

GS : 4542172

PS : 4545258

Communicatie

De contouren van een nieuwe regeling worden besproken met het culturele veld in een bijeenkomst begin juli 2019. Op deze bijeenkomst krijgt het culturele veld de mogelijkheid aanvullingen en reacties mee te geven welke zullen worden meegewogen in de uiteindelijke vormgeving van de regeling. Een dergelijke bijeenkomst met de Brabantse gemeenten die niet in Brabantstad vertegenwoordigd zijn, wordt nog gepland.

Vervolg

Het huidige provinciale cultuurbeleid loopt tot en met 2020. Wij zien ons genoodzaakt om vooruitlopend op besluitvorming door PS over het cultuurbeleid in de komende periode al dit najaar een subsidieregeling met subsidieplafonds vast te stellen. Dit omdat wij – in aansluiting op de kunstenplanperiode van het rijk en de financiering die daarmee gemoeid is – tijdig en meerjarig zekerheid willen bieden aan de Brabantse professionele kunstinstellingen in 2021 en volgende. Ook de subsidiering van de philharmonie zuidnederland van 2021 ev. sluit aan bij deze subsidieregeling en is reeds meegenomen in het bestuursakkoord 'Kiezen voor kwaliteit'. De benodigde integrale afweging maakt u bij de begroting 2020.

Bijlagen

*_

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer A. Doedens, (073) 681 21 90,
adoedens@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw E.M. Meuken - Kloosterman, (073) 681 22 51,
emeuken@brabant.nl.